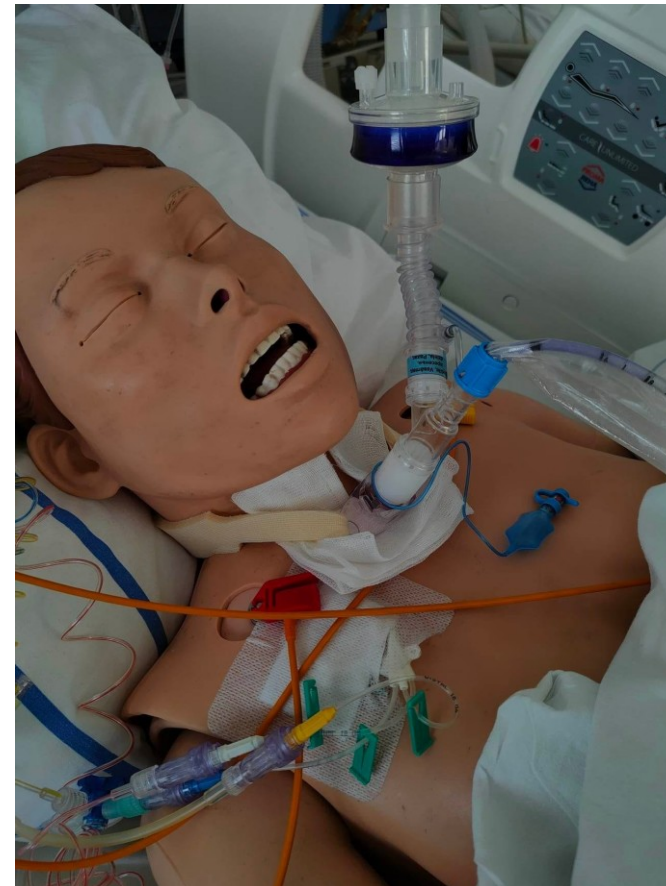

MUNI
MED

VÝMĚNA TRACHEOSTOMICKÉ KANYLY

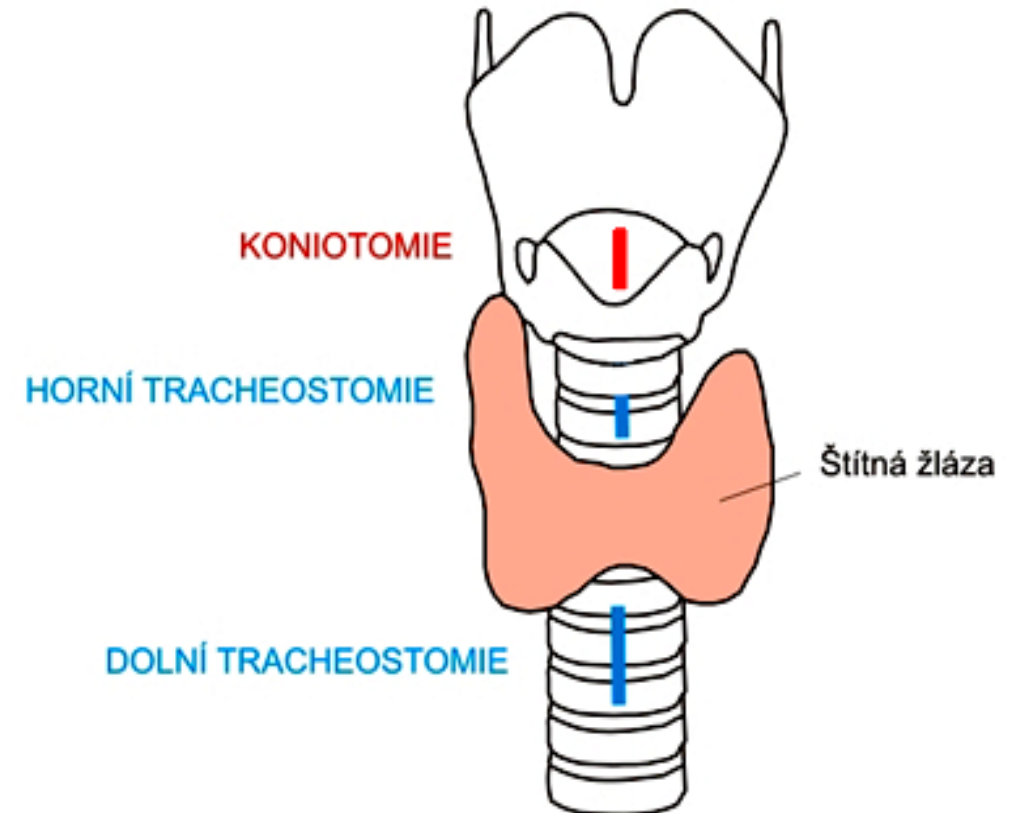
Tracheostomická kanyla (TSK)

- zavádí se **chirurgicky** nebo **miniinvazivně** (perkutánní dilatační technikou)
- délka 60-90 mm, rtg kontrastní
- materiál: PVC, silikon, polyuretan

Indikace TSK

- dlouhodobé zajištění umělé plicní ventilace (UPV)
- obstrukce dýchacích cest (nádory, stenózy, stavy po ORL operacích)
- zajištění ventilace bez nutnosti umělé plicní ventilace

Kompetence k výkonu

- všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí (sestra pro intenzivní péči) dle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

158

VYHLÁŠKA

ze dne 10. června 2022,

kterou se mění vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků
a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Kompetence všeobecné sestry

„HLAVA I ZDRAVOTNICKÝ PRACOVNÍK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 53a

Činnosti zdravotnického pracovníka
se specializovanou způsobilostí

55 Všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí (Sestra pro intenzivní péči)

- provádět následnou výměnu tracheostomické kanyly
 - první výměnu TSK provádí vždy lékař
 - výměna TSK je na základě indikace a pod odborným dohledem lékaře, výkon provádí dvě sestry
- provádět odstranění tracheostomie
- provádět odvykání od umělé plicní ventilace, včetně provádění testů spontánního dýchání u pacienta se zajištěnými dýchacími cestami.
- pečovat o dýchací cesty pacienta i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích,
- pečovat o pacienty na domácí plicní ventilaci, včetně obsluhy zdravotnických prostředků, vyhodnocení ventilačních parametrů, výměny tracheostomické kanyly při komplikacích, o používání pomůcek a obsluze zdravotnických prostředků.
 - v domácí péči může provést výměnu TSK bez indikace a bez odborného dohledu lékaře

Shrnutí ošetrovatelské péče – výměna TSK

- cílem péče je udržovat průchodnost a správnou polohu kanyly, kontrolovat stav a okolí stomatu
- kontrola a převaz stoma se provádí min. 1x za 24 hod. – způsob krytí se volí dle stavu okolí stoma
- okolí stomatu by mělo být klidné, suché, bez erytému a přítomnosti krust či sekretu

Pomůcky

- OOPP (zástěra, brýle/štít, čepice, ústenka, rukavice) 2krát
- dezinfekce na ruce
- 3 ks stříkačka 10 ml
- 3 ks pinzeta – sterilní
- 1 ks nová kanyla (stejně velikosti, jak má pacient zavedenou), 1 ks TSK o číslo menší, 1 ks TSK o číslo větší
- sterilní tampony
- dezinfekce na kůži – chlorhexidin
- nastřižené sterilní krytí
- lubrikant
- nový fixační pásek
- jednorázová podložka, buničitá vata
- emitní miska
- sterilní odsávací katetr vhodné velikosti
- odsávačka
- fonendoskop
- manometr
- resuscitační vozík (připravené pomůcky pro intubaci)

batist.

Flower

Latex-free

100
by weight
M 7-8

NITRILE Powder-free Examination gloves

handsafe

- ① pudrowane chirurgiczne rękawice lateksowe
- ② pre-powdered surgical latex gloves
- ③ chirurgische Latex-Handschuhe, gepudert
- ④ латексови хирургически ръкавици с тали
- ⑤ chirurgické pudrované latexové rukavice
- ⑥ γάντια με σκόνη από λατέξ
- ⑦ puderzett sebészeti latexkesztyű
- ⑧ dengtos pudra chirurgické lateksa piřtinés
- ⑨ puderāti ķirurģiskas de látex com pó
- ⑩ luvas cirúrgicas de látex com pó
- ⑪ mánuři chirurgické dln latex pudrom
- ⑫ hiruřke rukavice od lateksa sa pudrom
- ⑬ перчатки латексные хирургические опудренные стерильные
- ⑭ pudrane kiruřske lateksne rokavice
- ⑮ chirurgické pudrované latexové rukavice
- ⑯ pudrali lateksni kiruřgini pripudreni sterilni
- ⑰ рукавички латексни хирургични припудрени стерилни

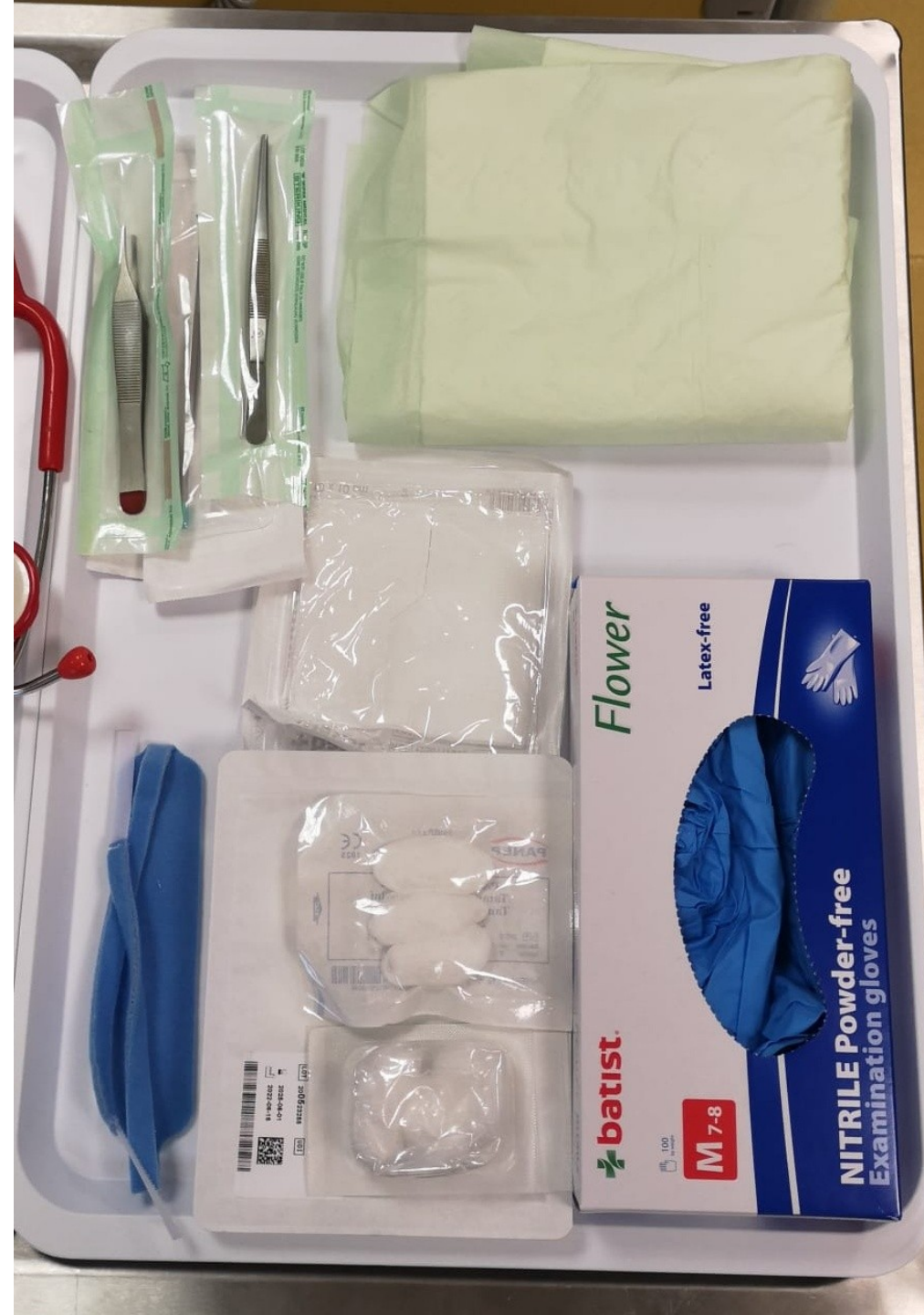
Med Medical Industries Co. Ltd.
Lujian Baku, Puyang Industry Zone
Puyang, Henan
31100 Zhengzhou, Jiangxi Prov.
People's Republic of China

EC REP
Shanghai International Trading
Corp. GmbH (Europe)
Eiffelstraße 90
20031 Hamburg
Germany

Importer:
Mercator Medical s.p.a.
ul. B. Modrzynskiego 30
31-327 Kraków, Poland
medical@mercatormedical.eu
www.mercatormedical.eu

LOT	MM000034767	Size:	7.5
Ster. Date	20180110		
	20230110		

**MUNI
MED**

Před výkonem

- připraví pomůcky a odsávačku – kontrola funkčnosti + optimální podtlak (80-120 mmHg)
- provede hygienickou dezinfekci rukou a použije OOPP
- iniciální dotek
- vysvětlí pacientovi průběh výkonu (pacienta při vědomí požádá o spolupráci)
- Fowlerova poloha, pokud není kontraindikována

Kontrola funkčnosti
odsávačky (podtlak
80—120 mmHg)

Připravíme veškeré pomůcky,
následně provedeme hygienickou
dezinfekci rukou, oblékneme si
OOPP dle přiložené fotografie

Průběh výkonu

- sestra č. 1 provádí výkon, sestra č. 2 asistuje, sleduje celkový stav pacienta, připraví novou kanylu, nanáší lubrikaci na TSK, asistuje při dezinfekci stomatu

Sestra č. 1:

- odsaje tekutý obsah z dutiny ústní, subglotického prostoru a z dolních cest dýchacích; před odsátím ze subg. prostoru dezinfekce portu dezinfekčními ubrousky
- provede hygienickou dezinfekci rukou (HDR) a výměnu rukavic

Sestra č. 2:

- odstraní fixační pás kanyly a krytí
- vyzve pacienta k nádechu a při výdechu desufluje vzduch z obturační manžety a vytahuje TSK
- provede hygienickou dezinfekci rukou a výměnu rukavic

Průběh výkonu

Sestra č. 1:

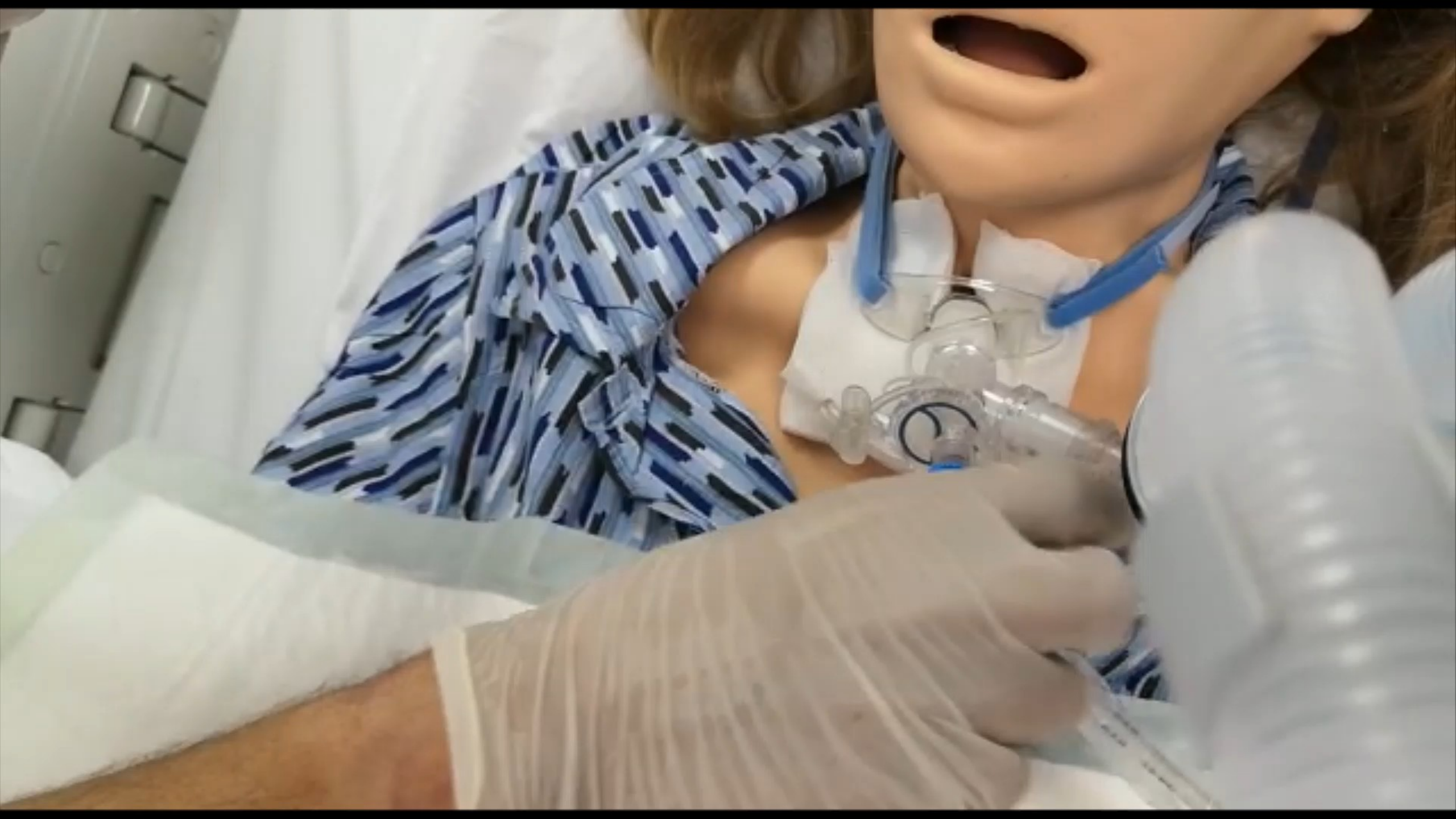
- dezinfikuje okolí stomatu stylem „hodiny“ – alespoň 5x vždy s novým tampónem
- do ruky uchopí kanylu zvlhčenou lubrikantem (nedotýká se distální části), pacienta vyzve k nádechu a zavede TSK do stomatu
- po zavedení provede extrakci zavaděče (pokud je součástí)

Pozn.: u pacientů např. se zavedeným Ayerovo T („téčko“), HME filtrem („suchý nos“), Trach Care je nutno použít vždy nový set

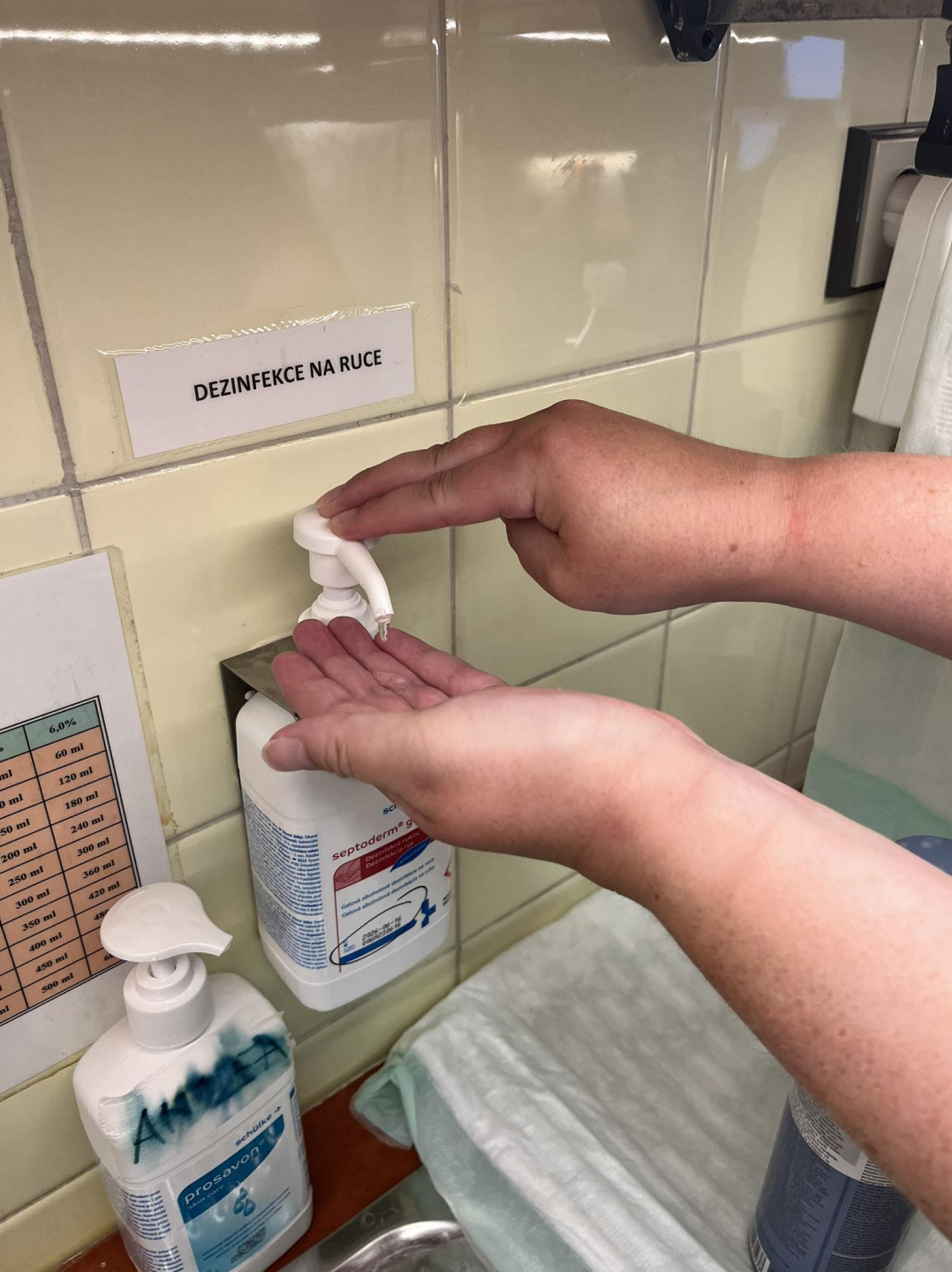
Sestra č. 2: insufluje vzduch do obturační manžety a přidržuje TSK

Sestra č. 1:

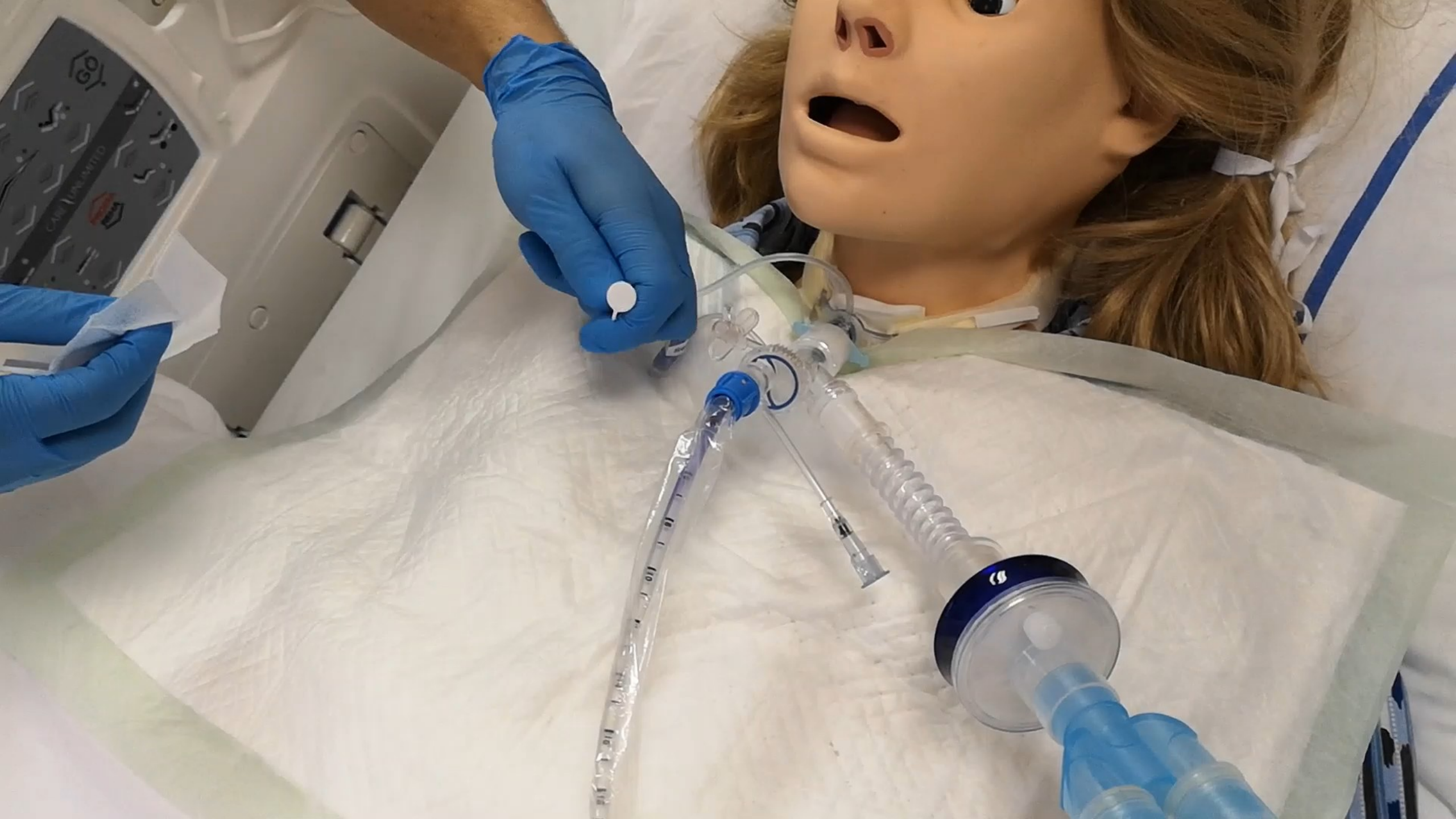
- pomocí dvou pinzet podloží kanylu sterilním krytím a fixuje TSK páskem (1-2 prsty prostor mezi krkem a fixačním páskem)
- změří tlak v obturační manžetě
- zkontroluje dýchání pacienta fonendoskopem

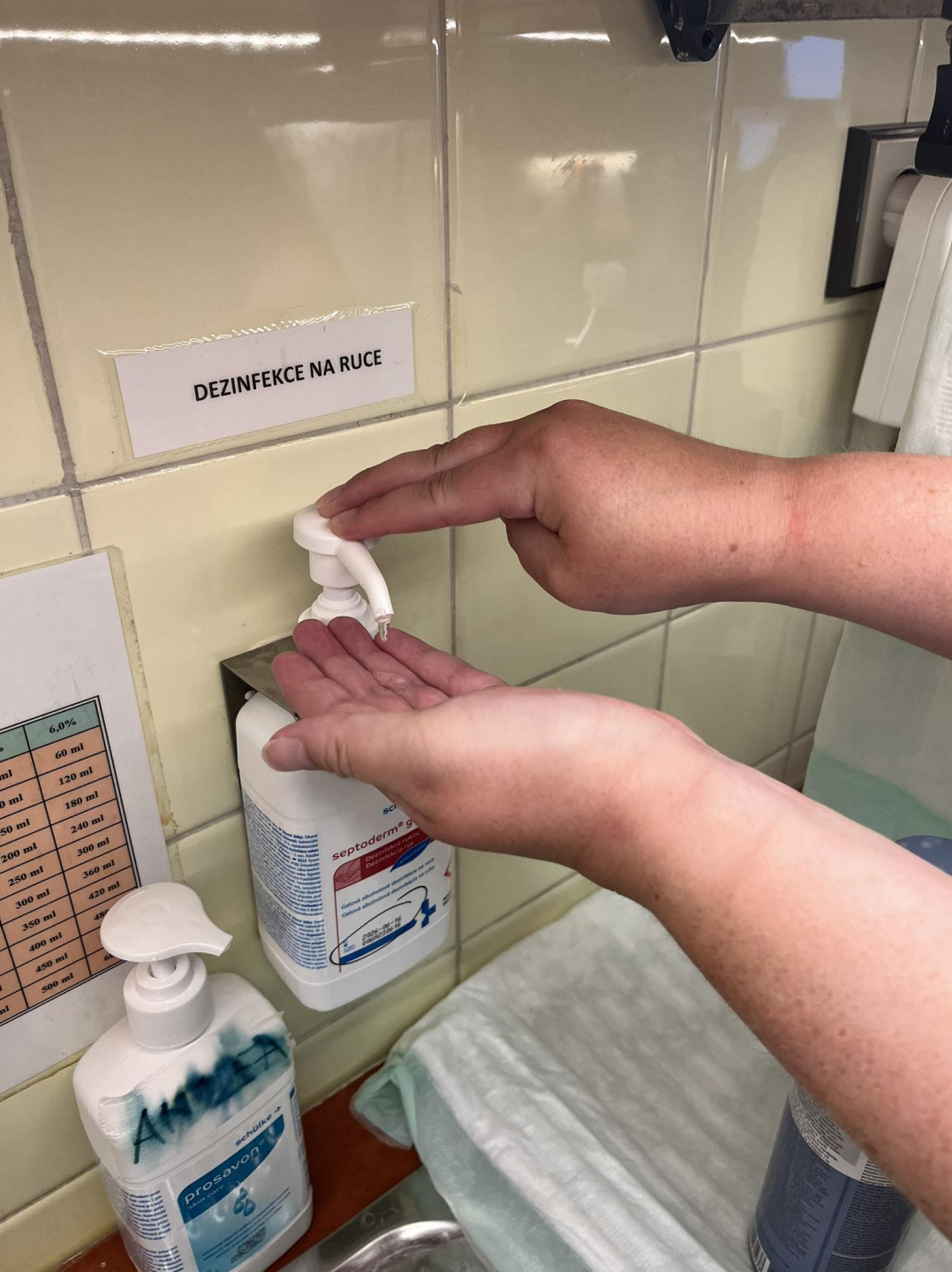

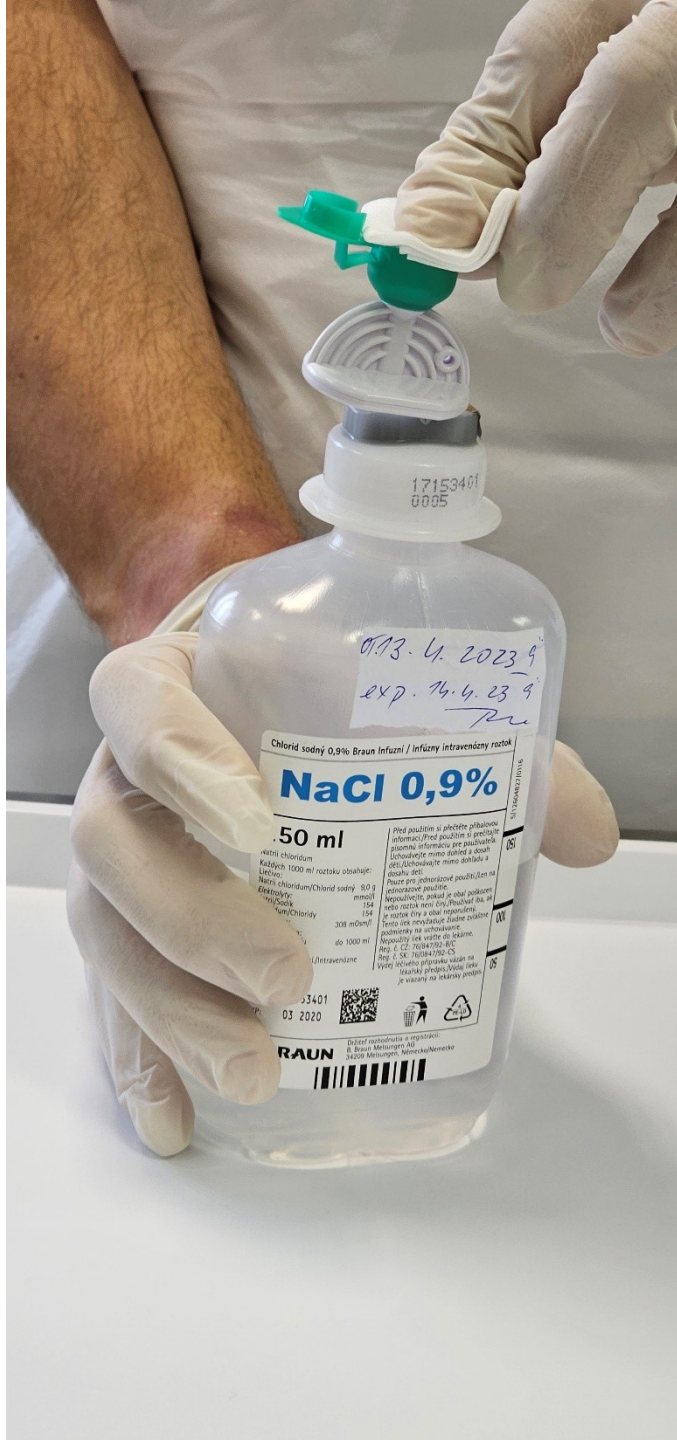
Provedeme výměnu rukavic a
hygienickou dezinfekci rukou

Provedeme výměnu rukavic a
hygienickou dezinfekci rukou

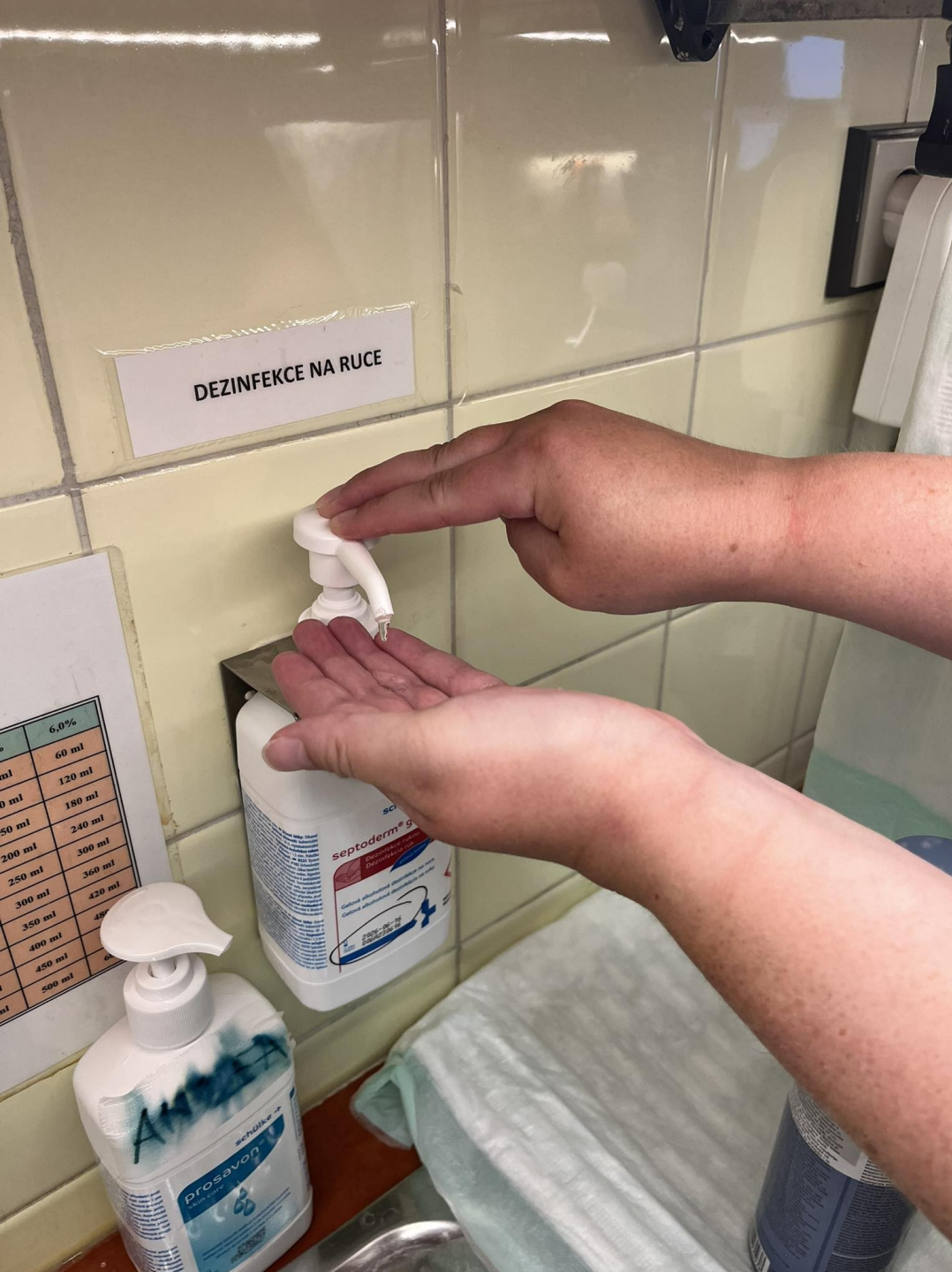

Provedeme dezinfekci
spíku a natáhneme si do
stříkačky roztok pro
proplach odsávací cévky.

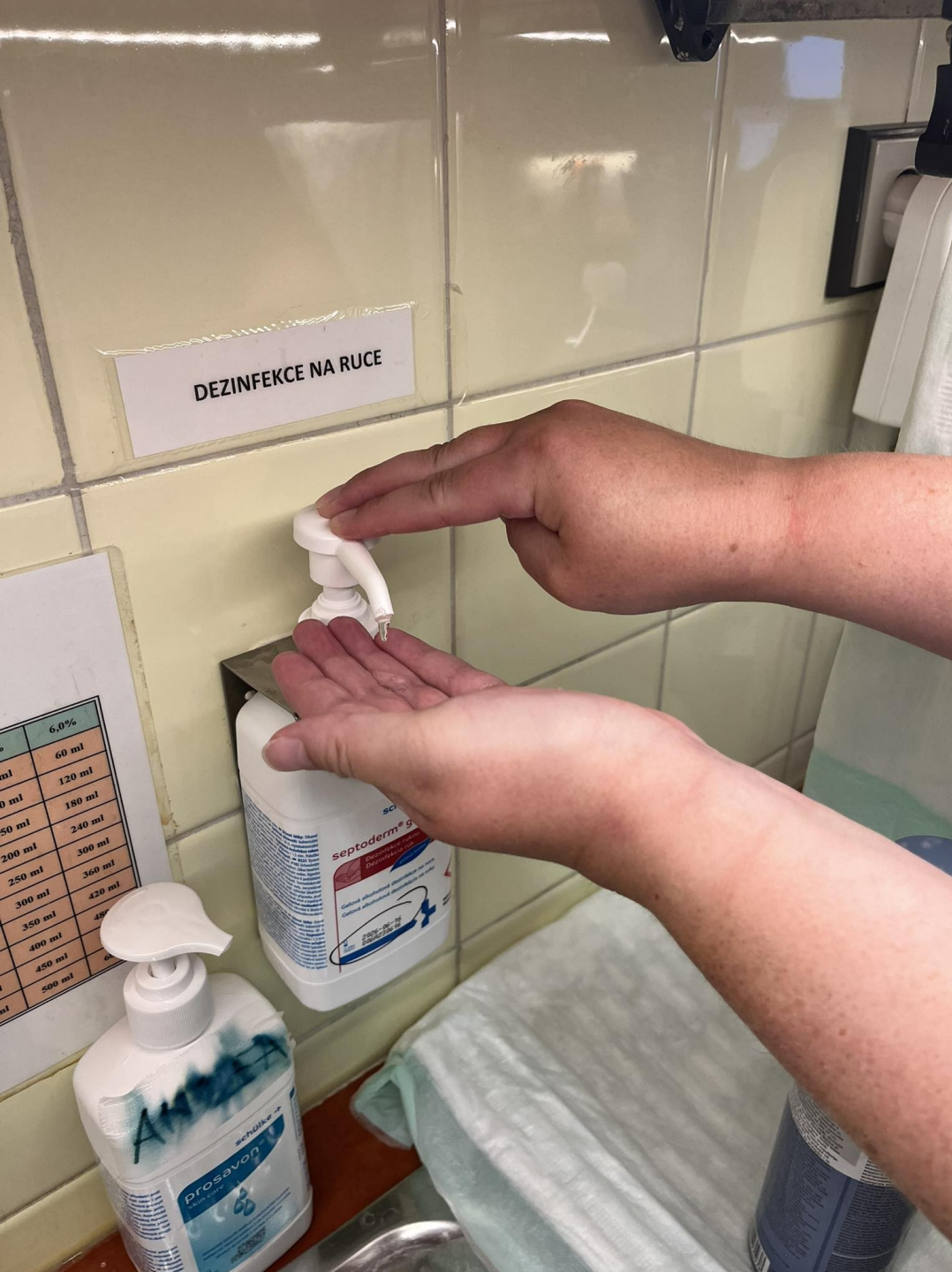

Provedeme výměnu rukavic a
hygienickou dezinfekci rukou

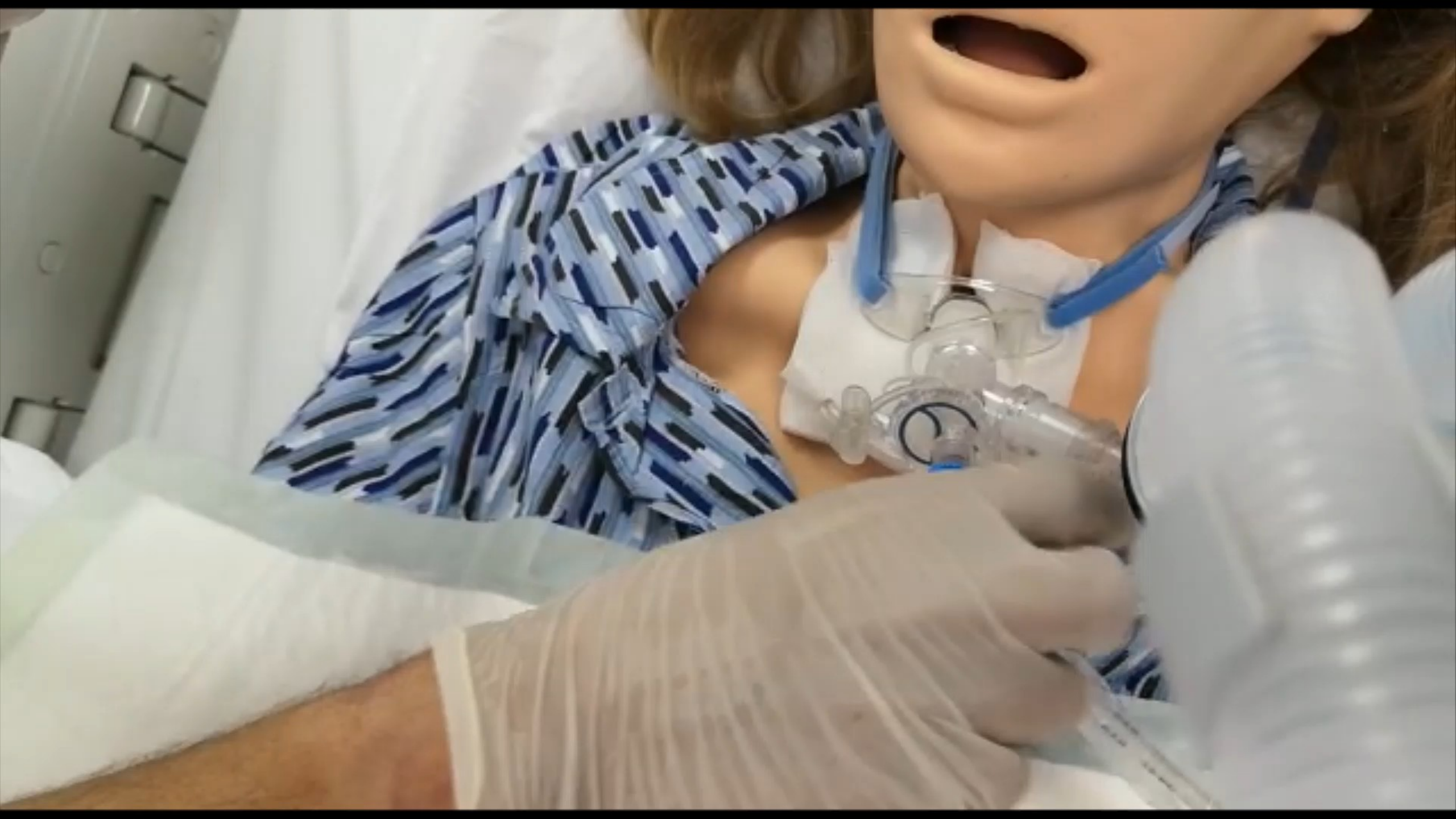

Provedeme výměnu rukavic a
hygienickou dezinfekci rukou

Komplikace

ze strany pacienta:

- nespolupráce, změna vitálních funkcí, strach, kašel, dušnost

související se stomatem:

- poškození tkáně, uzavření stomatu, nemožnost zavedení kanyly (např. vytvoření falešného lumen, stenóza), krvácení, zavedení nesprávné velikosti kanyly a jiné

Video připravili a zpracovali studenti 1. ročníku navazujícího magisterského studia na LF MU studijní program Intenzivní péče v rámci předmětu Edukace v práci sestry v intenzivní péči – cvičení

Bc. Horváthová Jana; Bc. Kovaříková Zuzana; Bc. Mikulenková Monika; Bc. Otruba Ondřej

Použité zdroje:

SUKOVÁ, O, KNECHTOVÁ Z Ošetrovatelské postupy v intenzivní péči: respirační systém. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2018. 87 s. ISBN 978-80-210-9094-1

MALÁSKA, J, STAŠEK, J, KRATOCHVÍL, M a VONÍČEK, V Intenzivní medicína v praxi. Praha: Maxdorf, 2020 Jessenius. ISBN 978-80-7345-675-7

Fotodokumentace:

Archiv autorů videa a Mgr. Mica Patrik, DiS.

Editace a odborná konzultace:

PhDr. Beharková Natália, Ph.D.; Mgr. Pešáková Edita, DiS.; Mgr. Mica Patrik, DiS; Mgr. Hartmanová Markéta

MUNI
MED

Ústav zdravotnických věd

Lékařská fakulta
Masarykova univerzita

2023